

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ'.-φύλ. 9 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ, 4 ΤΟΥ ΜΑΗ 1916 * ΑΡΙΘΜΟΣ 590

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ Ίδας (τέλος).
ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ Τὸ κνήμι τῆς λιγερῆς.
ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ Ροδόκη.
ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΑ Στὴν Κηφισιά.
ΣΕΜΝΗ ΠΑΠΑΣΠΥΡΙΔΗ Στὸ Σανατόριο.
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Τὸ μεγάλο παιδί (συνέχεια).
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Δροσοσταλίδες.
ΤΣ. Rösli.
ΝΕΑ ΒΙΑΛΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΔΡΟΣΟΣΤΑΛΙΔΕΣ

Α Γ Α Π Η

... 'Tis better to have loved and lost
'Than never to have loved at all.
Tennyson

Ἀγάπη πού σέ φέρανε τοῦ Μάρτη γελιδόνια
Γιὰ νὰ μοῦ πλέξεις ἀνθινὰ στεφάνια φωτερό
Ἀγάπη πού σέ πρόσμενα χρόνια—καί μες στὰ χρόνια
Σὰν ἐντελβιά; φύτρωσες στοῦ πόθου τὸ βουνό!

Ὅλα γελοῦν στὸ διάβη σου, ὡς καὶ τὰ ρόδα ἀκόμα
Ποῦ σκάνε τὰ μιτουμπούκια τους κι' ἀνοίτουνε τοὺς
[ἀνθούς]
Ὅλα τὰ πάντα ὑψώθηκαν μακριά, ψηλὰ ἀπ' τὸ χῶμα
Καὶ περιστέρια πέτουνται σὲ μιλάβους οὐρανοῦς.

Ἀγάπη, ἀγάπη πάνανγη, παρθενομάννα ἀγάπη,
Γιοφύρια θεμελιώνει; σύ, δημιουργίες ξυπνᾶς;
Καὶ στὸ κονταροχτύπημα τοῦ φτόνου τὸν Ἀγάπη
Σκουλήρι καὶ λασπόρειδο στὸ δρόμο σου πετᾶς.

Ἀγάπη, ἀγάπη πάρε με στὰ κρινοδάχτυλά σου,
Σὰ μαργαρίτα βγάλε μου τὰ φύλλα τῆς καρδιάς,
Κράτα τὸ μίσχο, κι' ἄπλαστο τὸν πόθο ἀπ' τ' ἀγαίμια
[σου]
τ' ἀντίγραφό σου χίρισε, μὲ φύλλα λαμπανιάς.

Ἀγάπη, ἀγάπη πάρε με, μ' ἂν ἴσως καὶ σὲ χίσω
Στὴν Ἡλιοχώρα, στὸ ναὸν ἢ ὅπου ἄλλοῦ τραβᾶς—
Ξέρε το, κάλλιο ποῦρθεσ μιά . . . Ποτέ δὲ θὰ ξεχάσω
Πὼς τὸ δαυλὸν ἐπύρωσες δνειροφαντασιᾶς!

Ζ Ω Η

Τὸ Σήμερα στὸ βράχο τῆς ζωῆς
Σὰν ἀνερχοῦσα ἦρθε, γάιδιψε καὶ αἶε.
Στὸ κῆμα τῆς καινούργιας δροσοφυῆς
Νέος ρυθμὸς, χαμόγελα σαρπᾶει.

Τὸ Σήμερα τὸ Χιὲς ἀντάμωσε
Καὶ τ' Αὔριο στὸ Σήμερα θὰ γέμει
Κ' ἔτσι κολᾶ καὶ τρέχει πάντα ἀπέδωτο
τ' ἄλογο σὲ τῆς ζωῆς τὸ παραδείρι.

ΝΕΡΑΝΤΖΙΕΣ

Νεραντζιές, λεικοφόρες νεφροῦδες
Μὲ τὰ κλώνια σὰ γάμου στεφάνια.
Νεραντζιές στὸ γιορτάσι!—Ἀραποῦδες
Θεοσιτῆ σὰς λιγάνε δροσᾶνια.
Σὰ κλωνίρια τοῦ γάμου οὐρανῆς
Σὰ μελίσαι τὸν κόθο ἀροισᾶνα—
Νεραντζιές, στὸ βροχὶ μωδῆριές;
Τὰ κλωνιά σου, σα βρᾶ ἀπ' κλωνίε.

Π Ο Ν Ο Σ

Στὸν κῆτο τὰ λουλούδια εἴπαρε
Μαῦρο, κι' ἄ; τίποτε λευκὸ τὸ χιόνι.
Μὲς στὴν καρδιά τ' ἀνθῶνα σόβισες
Στὸ θρηγερό τὸ λάλημα τοῦ γαϊάκη.

Τὸ δέντρο μύλις γέφυμας ξεῖ ἀβλίτισε
Καὶ γέμισε στὴ γῆς σαπῖλα αἰ κλωνίε—
Ἔτσι τὸ γέλιο στὴν Ἀθήνη ἀποσβέσες
Κάργες κληροῦνε στὴ γαυλιὸν αἰ κλωνίε.

ΠΑΙΓΝΙΔΙΣΜΑ

Στὴν Ἀλάσια τὸ χουσιάφι
Δὲ χουσιῶ ἐγώ,
Μήδε τὸ γαλάζιο χροῖμα
Σ' Ἀσπιδὸ οὐρανῶ.

Τὸ γαλάζιο σὲ δεῶ μί ια
Βρῆκα ἐπὶ γλαζιά,
Τὸ χουσιάφι καὶ τὸν ἦλιο
Σὲ μαλλιά ξανθά.

Σὲ ματάκια, σὲ μιλῶναι
Πλούτια κι' οὐρανοῦς,
Στὰ δρομάκια τῆς Ἀθήνας
Ὅνειρα, κωμῆσις.

Στά δρομάκια δυό ματάκια
Φέγγουν και περνῶ,
Τὰ μαλλάκια ἀχτίδες, ἥλιοι
Σ' ὄνειρο ἀδινῶ!

ΛΙΝΑ *

... Francesca i tuoi martiri
a lagrimar mi fanno tristo e pio.
Dante

Λίνα «πῶς τὰ μαρτύρια σου, μὲ κίνουν καὶ δακρύζω!»
Ρῶδο στὸ βοήρηκο πνίγεσαι. Τὸ σῶμα νὰ ὀρθώσεις
Πύργο ζητᾷς σὲ μιὰ γωνιά. Κι' ὅμως δὲν ξεχωρίζω
Στὸν κόσμο μέσα τῆ γωνιά πού ἠλιόλουσμα θὰ δώσει!

«Βουρλάδες» πλήθια στὴ ζωὴ, κι' ὄχλοι παντοῦ σαπίτες
Περιγελοῦν τὰ δυνατὰ, χερσοκοτοῦν τὸν πλοῦτο
Παντοῦ σφυρίζουν ὄλεντες, σκύλοι παντοῦ κοπρίτες,
Νὰ γλιψῶν πάντα καρτεροῦν τοῦ ἀστοῦ τὸ χουσό
[κνοῦτο.

Ζητᾷς τὸ δίκιο. Μὰ κανεῖς, κι' ὁ Νόμος σὲ σερακάζει.
Παρθένα εἶσαι στὴν ψυχὴ κι' ὅμως πόρνη σὲ λένε.
Χτυπᾷς κουδούνισμα ὀρθρινό, κι' ὅμως τὸ οὐρμα σπάζει
Τὸ χέρι, πού φίδια, γραμμῆς τῆς ἀτιμιᾶς τὸ καίνε!

Ἡ «casta diva» σὲ γυρνᾷ στὸ πρῶτο σου ἀερογιάλι
Ποῦ τὸ φιλοῦσε ἢ εὐτυχιά καὶ χάιδειέ το ὁ μπότης.
Μὰ τώρα σιγαλιά παντοῦ. Σπασμένο τ' ἀνθογυάλι
Κ' ἐσὺ σφαχτάρι στὸ βοιμό τῆς πιὸ σκληρῆς ἀπάτης.

Συντρίμμι πιὰ σωριάστῃες σ' Ὁξώπορτα κλεισμένη.
Συνείδηση ὅλου ζήτησες μαῦρο ἓνα χέρι βεῖρες
Δυὸ χεῖλια λάγια' στὸν παρα δὲν εἶσαι πουλημένη
Κι' ὅμως αὐτὸς σοῦ γύρισε τὴν εὐτυχιά σὲ φρίκες!

Παντοῦ σκληρὰ σὲ κυνηγοῦν μάγισσες καὶ Μαινάδες
Πνίχτρες ἀγάτης καὶ παιδιοῦ! Κι' ὅμως σὲ ξεχωρίζω
Μὲ τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιά κοντὰ σ' ἄλλες μαννάδες!...
Λίνα «πῶς τὰ μαρτύρια σου μὲ κίνουν καὶ δακρύζω!»

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΛΟΓΑ

Στὴ Μυρτιώτισσα

Κόκκινα σὰ φωτιά, σὰν αἷμα κόκκινα
Βαρβάτα, ἠλιόφλογα τρέχουνε τ' ἄτια,
Ντορηδες ἀπεδίλωτοι κι' ἀσπένιστοι
Χιουμᾶνε στοῦ χουσόκαμπου τὰ πλάτια.

Σὲ βράχον ὁ βαλμᾶς κοιτάζει τ' ἄλογα,
Σουραεὶ χαρούμενα, παίζει φλογέρα
Καὶ τ' ἄτια φτερωτά, πουλιά γοργόδρομα,
Ξεχνῶνται σαίτες στὸν ἀγέρα.

* Πρωταῖα στὸ δράμα «Ὁξώπορτα» τοῦ πατέρα μου
Τὸ τραγοῦδι ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸ ἔργο μὰ χαρισμένο στὸ
δημῶνργό του.

Νυχτῶνει· κι' ὁ βαλμᾶς προσμένει τ' ἄλογα
Τὸ βαλμαριὸ προσμένει νὰ γυρίσει
Μὰ τίς τριχὲς καὶ τὴ φλογέρα ἀπόρφανη
Κοιτάζει, καὶ τὸ δάκρυ στάζει βρύση.

Κλέφτης ἀλογοσοῦρης πήρε τ' ἄλογα,
Κι' ὁ κάμπος τώρα βάλτος καὶ βουρλιάδι.
Δὲν κυματίζει ὁ πόθος. Τὸ χουσόσταχο
Φίδι ὀρθωμένο στὸ πηχτὸ σκοτάδι!...

ΓΡΑΜΜΑΤΑΚΙ

Ἦρθες ὦ γράμμα!... Μὲς στὴ σκοτεινιά
Σὰν περιστέρι σ' ἔστειλες μιὰ κόρη,
Ἦ! γραμματάκι, τόνου ζουγραφιά
Σὰν τῆς ἀγάτης τὸ θλιμμένο θῶρι.

Ἦ! γραμματάκι, ἀπάνειμη ἀμμιουδιά,
Μὲ δίχως ξεροφύκια οὐδὲ κοχύλια,
Πόσα—λιγόγραφο, συγκρατητὰ—
Δὲ μούτε μὲ τὰ σφαλιχὰ σου χεῖλια!

Μοῦ μίλησες γιὰ κόνους πού ξυπνᾷ
Στὰ δειλινὰ ἢ καμπάνα σὰ σημοίνει,
Κι' ἀκόμα γιὰ τὴ Μοῖρα π' ἀγρυπνᾷ
Στὴ στράτα μὲ ματιὰν ὀρθανοιγμένη.

Μούτε—κι' ἄ; μὴν τὸ βεῖμα ἐγὼ γραφτὸ—
Πῶς θ' ἀνοιχτεῖ ρουδι τὸ χαροκόπι
Καὶ πὸς τὸ Χτέ; σὰ νῆρα ἀπορριχτὸ
Σάπιο σὲ μαῦρο θᾶναι θρασυτόλι.

Ἦ! γραμματάκι πάντα σὲ θωρῶ
Μὲ τὴ γραφὴ σὰν κῆμα ταχαγμένη
Κι' ἀδιάκοπα ρουφῶ δροσιά; νερὸ
στὴ βρύση σου, κι' ἄ; εἶναι στερεμένη.

Π Ο Θ Ο Σ

Θέλω τ' ἀψηλὸν νάνεβῶ!...

Κρυστάλλης

Ἄχ! τί ψηλά, μὰ τί ψηλά πού βγαίνει ὁ σταυραειός!...
Σὰν ἀερόπλανο πειτᾷ, σκίζει μ' ὀρμητὴ τ' ἀγέρι,
Πέρα ἀπ' τὸν Πίνδο χάνεται καὶ σβύνεται ὁ ἀγὸς
Καὶ φεύγει, τρέχει τὸ πουλί νὰ σμίξει κάτοιο ἀστέρι.

Πάει τὸ πουλί. Μονάχος πιά, στὴ μαύρη ἀγκαλιά
τῆς νύχτας. Μόνος στὴ Μονή, χωρὶς κανένα φίλο,
Μόνος στὰ βράχια τὰ στητὰ, σὰ στέρφα ἀσκηταριά,
Σὰ βάρκα μὲς στὸ πέλαγο κι' ὡσὰν χιμμένο φύλλο.

Μόνος. Φυρτίζει ὁ λογισμὸς, ἀκροπετᾷ, ψηλά,
Πέρα ἀπ' τὸν Πίνδο χάνεται, τὸν Ὀλυμπο διαβαίνει,
Μὰ ξάφνου, νά, στ' Ἀπόδειπνο, γροικιέται ἢ
[ψαλμουδιά
Συρτή, σβυστή σὰ νεκρικὴ—στὰ τάραρα μὲ σέρνει.

Δὲν εἶμαι πιά στὸν Ὀλυμπο. Στὰ τάρταρα γυρνῶ
Πνίγουμεν μὲς στὰ κύματα, στ' ἀνθρώπινα τὰ πάθη
Κι' ὅμως στ' ἀψήλωμα ζητῶ πάντοτε ν' ἀνεβῶ
Νὰ νοιώσω γύρω στίς βραγιές ρόδα καὶ ὄχι ἀγκάθι.

Τοῦ κακοῦ! Μόνος δὲν μπορῶ. Ἄετέ, δός μου φτερά,
Γύρνα, ποθῶ σε, πάρε με, στὸν Πίνδο ἀνέβασέ με,
Στὸν Ὀλυμπο, καὶ πιά ψηλά—μόνο γιὰ μιὰ νυχτιά
Κ' ὕστερα σὲ βουρκότοπο ψοφῆμι πέταξέ με.

Μετέφρα
Μονή Μεταμόρφωσης
Σβερης 1912.

ΣΤ' ΑΓΝΑΝΤΕΜΑ ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ

Στὸ Λίοντα Κουκούλα

Καμπάνα δειλιτὴ στὸ μεσημέρι
τῆς ἕψης κουραλίστηκε. Σημάδι
πὼς σβύνει, χάνεται τὸ χαράμερι
Καὶ πὼς θέν' ἀπλωθεὶ θολὸ τὸ βράδυ.
Ξαφνιάστηκεν ὁ κόσμος! Ποιὸς χτυποῦσε
Καταμесеμέρα τὸν ἦχο τοῦ θανάτου;
Ποιὸ ζωτικὸ παιγνίδισμα ἀρχινοῦσε
Στὴ νεκρωμένη πόλιν ἐδῶ κάτου;
Κανένας δὲν ἀπάντησε. Καὶ τρώμος,
Ἄνατοργίλα χαμιωνιάτικη κι' ἀντίφα,
Μαῦρο σιφουὶνι, κουρνιαχτός... Κι' ὁ δρόμος
πατήθηκε... Καὶ πῆγαν μὲ λαχάρα
Γέροι, παιδιὰ στὰ μνήματα, στοὺς τάφους
Μονάχοι νὰ θαρτοῦνε. Κι' ὅμως πέρα
Σὰ δρασκελοῦσαν τοὺς γαρσινούς, τοὺς τράφους
θὰ βρῖσκανε κάτ' ἴσα καινούργια μέρα!

ΚΛΑΙΟΥΣΕΣ

Στὸ Εἴηζ Γκόλφη

Οἱ κλαίουσες θλιμμένες καὶ κλωνόφυρες
Στενάζουνε στὸ πάγκο ὡς πόνοι. Πέρα
Μὲ δυνατὴ προσπάθεια τὰ κλώνια τους
Νὰ ὀρθώσουνε ζητάνε στὸν ἀέρα.
Κι' ὅμως—ἄλλοι! στὴ γῆ πάντα οἱ θλιβόμενες
Ἦσαν μαννάδες, λές, γυριές, κοιτάνε
Τάλλα ρόδα ποὺ χλωμά, λιγύσανε
Καὶ γοερὰ, θρηγὰ μοιρολογάνε.
Τ' ἄνθια στὰ κλώνια ὡς νεκροστόλια ὑφαίνουνε
Σὲ μαυρισμένον ἀργαλειὸ τὰ δέντρα.
—Μὲς στὴν ψυχὴ μου κι' οἱ χαρές ὡς κλαίουσες
Τοῦ κακοῦ καρτεροῦνε τὴ βουκέντρα
Τοῦ δνειρολάτη πόθου, γὰ σπηλώσουνε
Τὰ βιάσιμα κλώνια σὲ Χιμάρια.—
Τοῦ κακοῦ! περιμένουνε κι' οἱ κλαίουσες
Γελοῦσα νάρθει ἢ ποιολύτρα μέρα!

Κηφισιά

17 Ἀπρίλη 1916

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΜΟΥ

Πόνος, χαρά, καημός δὲν ξέρω ἢ τί
μοῦ φέρνει τὸ τραγούδι σὰν ποτάμι,
Μονάχο του σ' ἀπρόσμενη στιγμή
Λάλει σὲ μαγικὸ γλυκὸ καλάμι.

Μὲς στὴν καρδιά μου παίζει μιὰ ξανθιά
Τὸ μαγικὸ, Αἰολικὸ καλάμι,
Πόνος, χαρά, τραγούδι, φαντασιά
Μὲ φέρνει πάντα σὲ ρυθμοῦ ποτάμι.

Κάλλες, νεράνθια, νούφαρα, παντοῦ
Στ' ἀνήσυχο ποτάμι πλένε,
Λεμένοι οἱ πόθοι στὰ πλεμάτια ἑνὸς καημοῦ
Πότε γελάνε πότε πάλι κλαίνε.

Μὲς στὴν καρδιά μου θρηγος, φῶς, χαρά.
—Τὸ Αἰολικὸ καλάμι δὲ σωπαίνει!—
Γκιόνης θρηγεῖ, πουλιὰ νυχτερινὰ
Κι' ὅμως κι' ἀηδόνι σὲ ρυθμὸ μὲ φέρνει.

Ἦ! πάντα ἀσώπαστα κι' ὁ πόνος ἄ; λαλεῖ
Μὲς στὴν καρδιά, σὲ μαγικὸ καλάμι,
Ἦ; ποῦ νάρθει δροσάτη ἢ χαραυγή,
Στοῦ τραγουδιοῦ τ' ἀνήσυχο ποτάμι,

Νὰ ρίξει τίς ἀχτίδες τῆς, παντοῦ,
Νὰ γαληνέψει ὅσα τώρα κλαίνε
Νὰ λύσει τὰ πλεμάτια τοῦ καημοῦ
Κι' ὅλα τὰ πάντα σὲ χαρὰ νὰ πλένε.

Πόνος, χαρά, καημός, δὲν ξέρω ἢ τί
Μοῦ φέρνει τὸ τραγούδι σὰν ποτάμι,
Μονάχο του σ' ἀπρόσμενη στιγμή
Λάλει σὲ μαγικὸ, γλυκὸ καλάμι!

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΛΙΓΕΡΗΣ

Ποῦ πᾶς, Δροσοῦλα, μοναχὴ στὰ Κυριακάτικα σου;
—Γυρίζω νᾶπ' τὴν ἐκκλησιά στ' ἀμπέλι μου πηγίνα
νὰ κόψω ραζακὶ χροσινὸ καὶ τραγανὸ ἀητονόχι.
—Κι' αὐτοῦ ποῦ πᾶς δὲ σκιάξεσαι τοὺς κλέφτες μὴ σοῦ
[κλέψουν
τὴν κεντισμένη τὴν ποδιά καὶ τὰ χρυσὰ φλουριά σου;
—Θὰ μπήξω μιὰ ψιλὴ φωνὴ θὰ τρέξουν οἱ δραγάτες.
—Ἄμ τοῦ φιλοῦ δὲ σκιάξεσαι, μορ' λιγερή, τὸν κλέφτη;
—Χρυσὸ πουλι εἶναι τὸ φιλί, φτερά κάνει καὶ πάει.
—Δὲν τρέμεις μήνα κνηγὸς σὶδὸ διάβα σου σοῦ στήσει
καμαρωτὴ μου πέρδικα, τὰ χρυσοξόβεργά τοι;
—Ἄν εἶναι ἀσίχης σὰν τ' ἐσέ, λεβέντης σὰν ἐμένα,
χαλάλι του γὴ πέρδικα μὲ τὰ χρυσὰ πλουμίδια.—
Τὸ λόγο δὲν ἀπόσωσε κι' ἕνα πουλάκι κράζει
μέσα στὸν κάμπο ἀπὸ κλαρί: ποῦ πᾶς καλέ, τὴν κόρη;
κι' ὁ νιὸς ἀπολοήθηκε.—Τὴν ἔχω κερδισμένη.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ